

21 Σεπτεμβρίου, 2017

Καθ. Μαίρη Κουτσελίνη-Ιωαννίδου  
Πρόεδρο Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της  
Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης  
Λεωφόρος Λεμεσού 5,  
2112 Λευκωσία

Αξιότιμη Καθ. Κουτσελίνη-Ιωαννίδου

**Θέμα: Απάντηση του The Limassol College στις παρατηρήσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης του Προγράμματος «Διαιτολογία και Διατροφή» (4 έτη, πτυχίο)**

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε απάντηση της αξιολόγησης που μας κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικό μήνυμά σας, ημερομηνίας 6/9/2017, επιθυμούμε να επαναλάβουμε τόσο την έκπληξη όσο και την απογοήτευσή μας για την αξιολόγηση της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ). **Η αξιολόγηση της ΕΕΑ πιστεύουμε ότι είναι άδικη για το πρόγραμμα σπουδών και τη Σχολή The Limassol College, παραπλανητική προς το Συμβούλιο του Φορέα ΔΙΠΑΕ και σε πλήρη αντίθεση με την πρώτη αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών από τον Φορέα ΔΙΠΑΕ.**

Αρχικά θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι σε συνέχεια της πρώτης αξιολόγησης του εν λόγω προγράμματος σπουδών, **η Σχολή προχώρησε σε ουσιαστικές αλλαγές για περαιτέρω βελτίωσή του (πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού ειδικότητας και συντονιστή προγράμματος).** Σημειώνουμε, επίσης, ότι η ποιότητα της εκπαίδευσης που προσφέρεται στο πρόγραμμα σπουδών αντανακλάται στην έντονη και πολυετή παρουσία των φοιτητών μας στην αγορά εργασίας στον τομέα της Διαιτολογίας, **αφού το πρόγραμμα αυτό είναι εγγεγραμμένο στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και λειτουργεί από το 2005 – 2006 και αξιολογημένο από το 2008-2009 και ο τίτλος σπουδών είναι αναγνωρισμένος από το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. ως τίτλος ισότιμος προς Πτυχίο Πανεπιστημιακού επιπέδου.**

Πριν προχωρήσουμε σε αναλυτική παρουσίαση των απαντήσεων στις παρατηρήσεις και εισηγήσεις της ΕΕΑ, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι **τα σχόλια και οι βαθμολογίες της ΕΕΑ βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με την 1η αξιολόγηση του προγράμματος και δυστυχώς**

**είναι σε μεγάλο βαθμό παραπλανητικά.** Ενδεικτικά και μόνο αναφέρουμε ότι **σχεδόν όλα τα μέλη της ΕΕΑ δεν προέρχονταν από το αντικείμενο της διαιτολογίας.** Επιπλέον, η εκπρόσωπος του συνδέσμου διαιτολόγων (διατροφολόγος) δεν θα έπρεπε να βρισκόταν στην ΕΕΑ, αφού δεν διαθέτει τα απαραίτητα σχετικά προσόντα, ενώ διακρινόταν από πολύ αρνητική και μη επαγγελματική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης. Βάση της Κυπριακής νομοθεσίας οι διατροφολόγοι δεν είναι μέλη του Συμβουλίου Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων, Τεχνολόγων Τροφίμων και Διαιτολόγων και εγγράφονται σε άλλο μητρώο Διαιτολόγων. Σημειώνεται δε, ότι έγγραφα δεν είχαν ζητηθεί, ενώ στην έκθεση αξιολόγησης σημειώνεται ότι δεν υπήρχαν, πρακτικά ουδέποτε ζητήθηκαν, ενώ είχαν δοθεί ήδη στην 1η ΕΕΑ. κ.τ.λ. Στο Παράρτημα Ι που επισυνάπτουμε γίνεται μια αντιπαραβολή των βαθμολογιών των δύο ομάδων αξιολόγησης, με στόχο την κατάδειξη της υπερβολικά αυστηρής και άδικης βαθμολογίας της 2ης ΕΕΑ. Ενδεικτικά και μόνο αναφέρουμε ότι **ο Μέσος Όρος (Μ.Ο.) της αξιολόγησης της 2ης ΕΕΑ είναι 2.78, ενώ ο αντίστοιχος Μ.Ο. της 1ης ΕΕΑ ήταν 4.22!** Επιπρόσθετα, περισσότερα από δέκα κριτήρια που είχαν αξιολογηθεί την πρώτη φορά με 4 ή 5 τώρα έχουν αξιολογηθεί τη δεύτερη φορά με 1!

Οι απαντήσεις στις παρατηρήσεις και εισηγήσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης για το Πρόγραμμα Σπουδών «Διαιτολογία και Διατροφή» (4 έτη, πτυχίο) παρουσιάζονται κατά σειρά παράθεσης στην έκθεση αξιολόγησης.

## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

### 1.1. Οργάνωση διδακτικού έργου

#### 1.1.1. Σχόλιο επιτροπής

*Τα κριτήρια εισδοχής δεν είναι επαρκώς αποσαφηνισμένα. Για παράδειγμα δεν καθορίζονται ο ελάχιστος βαθμός απολυτηρίου ή το προαπαιτούμενο επίπεδο αγγλικής γλώσσας. Κανένα έγγραφο που αφορά την επιλογή φοιτητών στο πρόγραμμα σπουδών δεν δόθηκε στην επιτροπή (βαθμός 2)*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Τα κριτήρια εισδοχής είναι σαφώς διατυπωμένα στον εγκεκριμένο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εσωτερικό κανονισμό της Σχολής και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Σχολής. Κανένα επιπρόσθετο έγγραφο που να αφορά την επιλογή φοιτητών δεν ζητήθηκε. Ενδεικτικό της άδικης αξιολόγησης είναι η αντιπαραθεση με το σχόλιο της πρώτης ομάδας αξιολόγησης, ότι: «τα κριτήρια εισδοχής των φοιτητών διασφαλίζουν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα με ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων (βαθμός 4)».

#### 1.1.3.4. Σχόλιο επιτροπής

*Οι διαδικασίες εκπόνησης της Πρακτικής Άσκησης περιγράφηκαν προφορικά, αλλά δεν δόθηκε επαρκές αποδεικτικό υλικό οργάνωσης, επίβλεψης και αποτελεσματικότητας. Επιπλέον δεν προσκομίστηκε κατάλογος συνεργαζόμενων φορέων ή συμφωνητικά συνεργασίας με κάποιους από αυτούς. Δεν τεκμηριώνεται η καλή επικοινωνία ανάμεσα στον φοιτητή και τον επιβλέποντα καθηγητή κατά τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής του εργασίας (βαθμός 2).*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Οι διαδικασίες εκπόνησης της πρακτικής άσκησης όχι μόνο περιγράφηκαν προφορικά αλλά και είχαν ήδη δοθεί σε μορφή παραρτήματος στην έκθεση (Οδηγός Πρακτικής Άσκησης). Ο οδηγός πρακτικής άσκησης είναι επίσης αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Κολεγίου. Επιπρόσθετα δόθηκε στην ΕΕΑ συμπληρωμένο, υπογραμμένο και σφραγισμένο βιβλιάριο πρακτικής άσκησης από τους συνεργαζόμενους φορείς. Οι σφραγίδες από μόνες τους αποδεικνύουν τη συνεργασία με τους συγκεκριμένους φορείς. Επιπρόσθετα, οι συμφωνίες υπάρχουν, αλλά δεν είχαν ζητηθεί καθόλου από την ΕΕΑ. Σημειώνεται ότι σε συνέχεια εισηγήσεων της πρώτης αξιολόγησης, η Σχολή έχει προχωρήσει σε σύναψη συμφωνιών με νέους φορείς, όπως κλινικές, ιδιωτικά σχολεία και βιοτεχνίες τροφίμων. Ενδεικτικό της καλής λειτουργίας των διαδικασιών πρακτικής άσκησης είναι ο βαθμός της 1ης ομάδας αξιολόγησης (βαθμός 5).

#### 1.1.3.5. Σχόλιο επιτροπής

*Η κατανομή της βαθμολογίας, σύμφωνα με τα περιγράμματα των μαθημάτων, είναι ενιαία ανεξάρτητα με το αν το μάθημα περιλαμβάνει εργαστηριακό μέρος ή όχι. Η ΕΕΑ κατά την επίσκεψη διαπίστωσε ότι το πρόγραμμα εξετάσεων του Σεπτεμβρίου 2017 δεν είχε αναρτηθεί σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (βαθμός 3).*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Αναφορικά με την κατανομή της βαθμολογίας έχουμε προβεί στις πιο κάτω αλλαγές:

#### **Μαθήματα χωρίς εργαστήριο**

Τελική εξέταση: 60%

Ενδιάμεση αξιολόγηση: 25%

Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη: 15%

### **Μαθήματα με εργαστήριο:**

Τελική εξέταση (θεωρία & εργαστήριο): 50%

Ενδιάμεση αξιολόγηση (θεωρία): 20%

Ενδιάμεση αξιολόγηση (εργαστήριο) : 20%

Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη: 10%

Το πρόγραμμα εξετάσεων του Σεπτεμβρίου 2017 είναι αναρτημένο στο εσωτερικό δίκτυο της ιστοσελίδας του Κολεγίου (δεν ερωτηθήκαμε γι' αυτό το θέμα). Επίσης, υπήρχε αναρτημένο στον πίνακα ανακοινώσεων της υποδοχής, στη γραμματεία και στο γραφείο φοιτητικής μέριμνας. Ενδεικτικό και πάλι της αυστηρής βαθμολογίας είναι η αντίφαση με την 1η ομάδα: *«Η μεθοδολογία διδασκαλίας και οι διαδικασίες αξιολόγησης και της μαθησιακής έρευνας γίνονται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό (βαθμός 5).»*

#### 1.1.4.1, 1.1.4.2, 1.1.4.3 Σχόλιο επιτροπής

*Οι διδακτικοί χώροι παρουσιάζουν στενότητα σε ό,τι αφορά την εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Επίσης υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης της εκπαιδευτικής ατμόσφαιρας. Τα συγγράμματα στην βιβλιοθήκη είναι περιορισμένου αριθμού και εύρους αντικειμένων. Οι φοιτητές δεν έχουν την δυνατότητα δανεισμού και τα βιβλία δεν εμφανίζουν οποιοδήποτε σύστημα βιβλιοθηκονομικής ταξινόμησης. Το εργαστήριο Η/Υ είναι ικανοποιητικό. Τα εργαστήρια δεν περιλαμβάνουν το σύνολο του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για τη διεξαγωγή των ασκήσεων που αναφέρονται στις λίστες εξοπλισμού των εργαστηρίων καθώς στα περιγράμματα των εργαστηριακών μαθημάτων (π.χ. προσδιορισμός τέφρας, πρωτεΐνης κλπ -στο μάθημα ανάλυσης τροφίμων- και προσδιορισμός βασικού μεταβολισμού μέσω  $VO_2 \max$  -στο μάθημα εργομετρίας). Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου Βιοχημείας-Χημείας είναι στοιχειώδης, ο χώρος του είναι περιορισμένος και, επιπλέον, η ΕΕΑ εκφράζει επιφυλάξεις σχετικά με τη συμμόρφωσή του με τις ισχύουσες προϋποθέσεις ασφάλειας (βαθμός 2, 2 και 3 αντίστοιχα).*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Οι χώροι μας είναι σαφώς επαρκείς για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των φοιτητών του προγράμματος. Χαρακτηριστικά, όπως αναφέρεται στην αξιολόγηση της 1ης ΕΕΑ, «οι υποδομές κρίνονται επαρκείς για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των περίπου 60 φοιτητών του προγράμματος (βαθμός 4, 4, 4 αντίστοιχα).

Η βιβλιοθήκη είναι πλήρως εξοπλισμένη και τα συγγράμματα ανανεώνονται και εμπλουτίζονται συνεχώς. Χαρακτηριστικά, στο τέλος του 2016 έγιναν αγορές πρόσφατων εκδόσεων, ειδικά για τη Διαιτολογία, ύψους €5500 (επισυνάπτεται κατάλογος). Η βιβλιοθήκη μας δεν είναι δανειστική και αυτό αναγράφεται τόσο στον οδηγό σπουδών όσο και στο διαδικτυο, αλλά οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα να μελετήσουν στο χώρο της βιβλιοθήκης καθόλη τη διάρκεια της ημέρας. Η Σχολή εργοδοτεί πτυχιούχο βιβλιοθηκονόμο, η οποία κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης επεξήγησε το σύστημα ταξινόμησης των βιβλίων.

Ως προς τον εξοπλισμό των εργαστηρίων, σημειώνεται ότι τα εργαστήρια περιλαμβάνουν όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό για την υποστήριξη των αναγκών των εργαστηριακών μαθημάτων. Επιπρόσθετα, όπως αναφέρθηκε και τη μέρα της αξιολόγησης, εξειδικευμένες εργαστηριακές ασκήσεις γίνονται σε συνεργαζόμενους εξωτερικούς φορείς (π.χ. χημεία). Ανάλογα με το μέγεθος του εργαστηριακού χώρου, έχουμε τονίσει στην ΕΕΑ ότι οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες των 10 ατόμων, ώστε να πληρούνται όλοι οι κανονισμοί ασφάλειας και πυρασφάλειας.

#### 1.1.4.4 Σχόλιο επιτροπής

*Σε σχέση με την φοιτητική μέριμνα, δεν διαπιστώθηκε η θεσμοθετημένη λειτουργία αρμοδίου γραφείου και, σύμφωνα με την ενημέρωση που έγινε, αυτό οφείλεται στον μικρό αριθμό φοιτητών και η υποστήριξη παρέχεται κατά περίπτωση από το διοικητικό προσωπικό και τη διεύθυνση. Η αναλογία φοιτητών/ακαδημαϊκού προσωπικού είναι ικανοποιητική, όμως ο διαθέσιμος χώρος για ακαδημαϊκή καθοδήγηση (γραφείο καθηγητών) είναι πολύ περιορισμένος και μπορεί να φιλοξενήσει το πολύ έως δύο άτομα ταυτόχρονα (βαθμός 1).*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Το πιο πάνω σχόλιο είναι χαρακτηριστικό της αρνητικής προδιάθεσης της ΕΕΑ. Κατά τη ξενάγηση στους χώρους της Σχολής η ΕΕΑ είδε το γραφείο φοιτητικής μέριμνας και η υπεύθυνη ανέλυσε λεπτομερώς τον τρόπο λειτουργίας του γραφείου, ο οποίος παρουσιάζεται

αναλυτικά στον οδηγό εσωτερικής ποιότητας (ο οποίος δεν ζητήθηκε από την ΕΕΑ). Αναφέρουμε, ενδεικτικά ότι λειτουργούν αρμόδια γραφεία για ακαδημαϊκή καθοδήγηση, φοιτητική μέριμνα και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων καθώς και γραφεία συντονιστών των προγραμμάτων σπουδών.

Επιπρόσθετα αναφέρουμε ότι σύμφωνα με την αξιολόγηση της 1ης ομάδας: «*Η υποστήριξη των φοιτητών σε θέματα που άπτονται της φοιτητικής μέριμνας κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική (βαθμός 4).*»

#### 1.1.5 – 1.1.12 Σχόλιο επιτροπής

*Δεν υφίστανται θεσμοθετημένοι μηχανισμοί για την στήριξη, επικοινωνία και έλεγχο της ακαδημαϊκής επίδοσης των φοιτητών. Οι διαδικασίες αυτές γίνονται με άτυπο τρόπο και σύμφωνα με την ενημέρωση που είχε η επιτροπή, αυτό οφείλεται στον μικρό αριθμό των φοιτητών. Σε σχέση με την πρόληψη της λογοκλοπής, το κολλέγιο δήλωσε ότι λαμβάνει μέτρα και ότι στο μέλλον σκοπεύει να προμηθευτεί το απαραίτητο λογισμικό που χρησιμοποιούν τα πανεπιστήμια Κύπρου (βαθμός 4, 4, 2, 2, 3, 2, 1, 2 αντίστοιχα).*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Θεσμοθετημένοι μηχανισμοί για τη στήριξη, επικοινωνία και έλεγχο της ακαδημαϊκής επίδοσης υφίστανται και λειτουργούν αυστηρά με βάση τον οδηγό εσωτερικής ποιότητας. Επιπρόσθετα, αυτοί οι μηχανισμοί έχουν επεξηγηθεί κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης. Αναφορικά με το θέμα της λογοκλοπής αναφέρθηκε στην ΕΕΑ ότι υπάρχει ειδικό λογισμικό (Grammarly). Αναφέρουμε ότι οι αντίστοιχες βαθμολογίες της 1ης ομάδας ήταν 5, 5, 5, 5, 4, 4, 5 αντίστοιχα.

### **1.2. Διδασκαλία**

#### 1.2.5 Σχόλιο επιτροπής

*Η ΕΕΑ παρέλαβε έντυπο με το “πρόγραμμα εκδηλώσεων” (2016-17). Το πρόγραμμα αυτό θα μπορούσε να εμπλουτιστεί με ευκαιρίες φοιτητών να έρθουν σε επαφή με τη τοπική κοινωνία και να διευρύνουν τους εκπαιδευτικούς τους ορίζοντες. Επίσης, καθόλου υλικό από τις εκδηλώσεις αυτές δεν είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα (βαθμός 3).*

### Απάντηση – Διευκρίνιση

Η Σχολή συμμετέχει σε μια πλειάδα προγραμμάτων και εκδηλώσεων, δίνοντας την ευκαιρία στους φοιτητές να εμπλακούν σε αυτά. Ενδεικτικός είναι και ο βαθμός της 1ης ομάδας ΕΕΑ για το θέμα (βαθμός 5). Με έγκριση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συμμετέχει σε προγράμματα ενημέρωσης παιδιών δημοτικών σχολείων για θέματα διατροφής. Επίσης, συνεργάζεται τακτικά με τους Συνδέσμους Διαβητικών, Καρκινοπαθών, «Ένα όνειρο μια Ευχή» και κατά τον ετήσιο αγιασμό Οκτωβρίου από το Μητροπολίτη Λεμεσού γίνονται εισφορές για ενίσχυση των απόρων φοιτητών. Επιπλέον, σε συνεργασία με τους Δήμους της ευρύτερης περιοχής της Λεμεσού, γίνονται δωρεάν λιπομετρήσεις στους δημότες τους. Επιπρόσθετα, η Σχολή είναι μέλος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού και συμμετέχει σε ημερίδες και σεμινάρια εκπαιδευτικού και επαγγελματικού περιεχομένου.

### 1.2.6 Σχόλιο επιτροπής

*Δεν είναι σε λειτουργία ηλεκτρονική πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (βαθμός 4).*

### Απάντηση – Διευκρίνιση

Παρότι το πρόγραμμα δεν προσφέρεται εξ αποστάσεως, η Σχολή διαθέτει ηλεκτρονική πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η οποία χρησιμοποιείται σε άλλα προγράμματα και για τις ανάγκες του παρόντος προγράμματος, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο (βαθμός 1ης ομάδας ΕΕΑ 5).

### 1.2.7 Σχόλιο επιτροπής

*Το διδακτικό υλικό δεν ήταν επαρκές σε αριθμό, σε τίτλους βιβλίων και ενημερωμένο με πρόσφατες εκδόσεις (βαθμός 2).*

### Απάντηση – Διευκρίνιση

Η ΕΕΑ είδε μόνο μέρος των διδακτικών σημειώσεων και όχι των βιβλίων. Υπάρχουν νέες εκδόσεις σε όλα τα μαθήματα (βλ. απαντήσεις στα σημεία 1.1.4). Σημειώνεται ότι ο βαθμός της 1ης ομάδας ήταν 4.

### **1.3. Διδακτικό Προσωπικό**

#### 1.3.9-10 Σχόλιο επιτροπής

*Το κολλέγιο θα μπορούσε να ενθαρρύνει την ερευνητική και την εν γένει επιστημονική δραστηριότητα του διδακτικού του προσωπικού. Το ακαδημαϊκό προσωπικό είναι ιδιαίτερα νεαρής ηλικίας. Τα συμβόλαια συνεργασίας είναι διετή και χωρίς προοπτική ακαδημαϊκής εξέλιξης έτσι η επιτροπή δεν μπορεί να εκτιμήσει τη μελλοντική στελέχωση του Κολεγίου σε ακαδημαϊκό δυναμικό. (βαθμολογίες Δ/Ε, Δ/Ε αντίστοιχα)*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Το TLC προωθεί και ενθαρρύνει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του, την επιστημονική δραστηριότητα του διδακτικού προσωπικού. Δεν είναι τυχαίο που η 1η ομάδα αξιολόγησης έχει βαθμολογήσει με 5 και τα δύο αυτά σημεία. Σε αυτό το πλαίσιο, η Σχολή προχωρεί στα ακόλουθα μέτρα: (α) χρηματοδότηση της συμμετοχής του διδακτικού προσωπικού σε επιστημονικά συνέδρια, (β) συνεργασία με επισκέπτες καθηγητές και άλλους επιστήμονες του χώρου της διαιτολογίας και της διατροφής, (γ) συνεργασία με ειδικούς (μεταξύ των οποίων και αρμόδιοι λειτουργοί του Υπουργείου Υγείας) σε θέματα σχετικά με το αντικείμενο της διαιτολογίας, όπως είναι ο διαβήτης, η παχυσαρκία κ.ά., και για θέματα διασφάλισης της ποιότητας και της ασφάλειας των τροφίμων.

Το TLC και η Επιτροπή Εσωτερικής Ποιότητας συμφωνούν ως προς τη σημαντικότητα της ενασχόλησης με υψηλού επιπέδου ερευνητικό έργο. Ως προς το θέμα της διεξαγωγής έρευνας, το TLC συμμετέχει στο διεθνές ερευνητικό πρόγραμμα European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI), το οποίο συγχρηματοδοτείται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ). Σημαντική παράμετρο αποτελεί, επίσης, η λειτουργία του ερευνητικού κέντρου The Limassol College Research Center, ως νομικού προσώπου μη κερδοσκοπικού οργανισμού.

Το νεαρό της ηλικίας του διδακτικού προσωπικού κάθε άλλο παρά ανασταλτικός παράγοντας είναι. Το στοιχείο αυτό σε συνδυασμό με την εμπειρία άλλων μελών του διδακτικού προσωπικού συμβάλει στην καλύτερη δυνατή λειτουργία του προγράμματος.

Τα συμβόλαια συνεργασίας είναι διετή, βάσει της Κυπριακής Νομοθεσίας. Αυτό το στοιχείο δεν αποτρέπει καθόλου τη δυνατότητα ανέλιξης του προσωπικού, αφού μεγάλο μέρος του προσωπικού εργάζεται στη Σχολή για μεγάλο χρονικό διάστημα.

#### 1.3.11 Σχόλιο επιτροπής

*Ο συντονιστής του προγράμματος έχει τα απαραίτητα ακαδημαϊκά προσόντα και συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα. Όμως, δεν εμφανίζει κανένα δημοσιευμένο επιστημονικό έργο. Δεν*



*διαθέτει εμπειρία στην ανάπτυξη ή τον συντονισμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Επιπλέον, έχει εξαιρετικά περιορισμένη διδακτική εμπειρία στη τριτοβάθμια εκπαίδευση (βαθμός 2).*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Η συντονίστρια του προγράμματος ήδη διδάσκει στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών 'Κλινική Διαιτολογία' και οι αρμοδιότητές της ως συντονίστρια ξεκινούν από την ακαδημαϊκή χρονιά 2017-2018 σε συνεργασία με τη Δρα Στέλλα Αντωνίου, η οποία ήταν συντονίστρια του προγράμματος σπουδών τα τελευταία πέντε χρόνια. Η συντονίστρια διαθέτει πολύ πλούσια εμπειρία στο χώρο της διαιτολογίας και της κλινικής διαιτολογίας και συνεργασία με ερευνητικά κέντρα και φορείς σε διεθνές επίπεδο. Έχει, επίσης, αντιπροσωπεύσει την Ελλάδα

σε μεγάλο αριθμό συσκέψεων, ερευνητικών προγραμμάτων και εργαστηρίων σε θέματα διατροφής και διαιτολογίας. Η παρουσία της στο Πρόγραμμα Σπουδών αναμένεται ότι θα λειτουργήσει πολύ καταλυτικά στην παροχή βελτιωμένου και εμπλουτισμένου προγράμματος σπουδών. Η προσθήκη της Δρος Παπαγεωργίου στο διδακτικό προσωπικό έγινε μετά την 1η αξιολόγηση του προγράμματος, στη βάση και των εισηγήσεων της ΕΕΑ.

## 2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

### **2.1. Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών**

#### 2.1.1 - 2.1.7 Σχόλιο επιτροπής

*Ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος όπως διατυπώνεται στην αίτηση θα πρέπει να αναθεωρηθούν γιατί δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις ενός τετραετούς προγράμματος σπουδών στο τομέα Διαιτολογίας- Διατροφής και δε διακρίνονται από εννοιολογική συνοχή (βαθμός 2, 2, 3, 2, 4, 3, 2 αντίστοιχα).*

#### Απάντηση – Διευκρίνιση

Το πιο πάνω γενικό και αόριστο σχόλιο της ΕΕΑ είναι χαρακτηριστικό της πολύ αρνητικής προσέγγισης της επιτροπής. Ο σκοπός, οι στόχοι, τα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος ακολουθούν τόσο τις προδιαγραφές του συστήματος ECTS όσο και τα πρότυπα, όπως αυτά έχουν καθοριστεί από τον Φορέα ΔΙΠΑΕ. Χαρακτηριστικό δε της αποδοχής του

σκοπού/στόχων του προγράμματος αποτελεί η εξαιρετη αξιολόγηση της 1ης ομάδας, σύμφωνα με την οποία: «Ο σκοπός και τα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών κρίνονται πολύ ικανοποιητικά (βαθμολογίες 5, 5, 5, 4, 5, 4, 5 αντίστοιχα)».

## **2.2. Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών**

### 2.2.1 - 2.2.8 Σχόλιο επιτροπής

Εννοιολογικά, το πρόγραμμα εμφανίζει σημαντικές αδυναμίες. Κεντρικής σημασίας γνωστικά αντικείμενα, όπως αυτά της Διατροφικής Αξιολόγησης, της Τροφογνωσίας/Εισαγωγής στην Επιστήμη των Τροφίμων, Δημόσιας Υγείας, δεν είναι ευδιάκριτο πώς περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα. Επιπλέον, το πρόγραμμα δεν καλύπτει τη μεθοδολογία της έρευνας ούτε τη δεοντολογία (ethics), αντικείμενα που είναι πολύ σημαντικά για τους σύγχρονες επιστήμονες-επαγγελματίες του χώρου υγείας. Παράλληλα, το πρόγραμμα εμφανίζει ιδιαίτερη έμφαση σε γνωστικά αντικείμενα τα οποία συνδέονται περιφερικά με το στόχο και τα μαθησιακά αποτελέσματα ενός προπτυχιακού προγράμματος στη Διαιτολογία-Διατροφή. Παράδειγμα είναι ο μεγάλος αριθμός μαθημάτων κλινικού χαρακτήρα (ανατομία, φαρμακολογία, ανοσολογία, παθοφυσιολογία, παθολογία, κλινική διαιτολογία I, II κλπ.). Τα περιεχόμενα των μαθημάτων της διατροφής και διαιτολογίας, κυρίως, δεν διακρίνονται από επιστημονική τεκμηρίωση και συνοχή και είναι μη εμπειριστατωμένα. Επιπλέον, σε πολλά από αυτά δεν υπάρχει συμφωνία περιεχομένου και μαθησιακών αποτελεσμάτων (για παράδειγμα βλ. το μαθήματα με κωδικούς 1104ΕΕΔΤ 3105ΔΙΑΓκαι 4202ΠΡΟ). Στα μαθήματα αυτά, η συνιστώμενη βιβλιογραφία περιλαμβάνει μη κατάλληλου επιπέδου βιβλία ή/και παρωχημένα συγγράμματα. Επιπλέον, το πρόγραμμα εμφανίζει σημαντική αλληλεπικάλυψη αντικειμένων ανάμεσα σε επιμέρους μαθήματα (για παράδειγμα τα μαθήματα με κωδικούς 2103ΔΚΖ ΕΕ και 2201ΣΔΦΚ), ενώ σε άλλες περιπτώσεις δεν ακολουθείται η χρονική ακολουθία προαπαιτούμενων (για παράδειγμα τα μαθήματα 1201ΟΡΧΗ και το 1202ΒΙΟΧ διδάσκονται στο ίδιο εξάμηνο τη στιγμή που το πρώτο είναι προαπαιτούμενο του δεύτερου) (βαθμός 2, 3, 2, 2, 2, 2, 3, 2).

### Απάντηση – Διευκρίνιση

Παρόλο που η αξιολόγηση είναι, επίσης, πολύ αυστηρή, ειδικότερα σε σχέση με την αξιολόγηση της 1ης ομάδας (βαθμός 3, 4, 3, 5, 4, 4, 4, 3), η Σχολή έχει συμμορφωθεί πλήρως με τις υποδείξεις της ΕΕΑ και έχει προχωρήσει ήδη σε αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών βάσει αυτών. Θεωρούμε ότι η δομή και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών διασφαλίζουν την ποιότητα των σπουδών, ενώ οι συνεργασίες του προγράμματος με ιδρύματα του εξωτερικού είναι πολύ ικανοποιητικές. Όσον αφορά τη σύνδεση με την αγορά εργασίας και την κοινωνία, υπάρχει πολύ ικανοποιητική σύνδεση με το πρόγραμμα σπουδών (σχόλια της 1ης ΕΕΑ).

Το αναθεωρημένο πρόγραμμα σπουδών και οι περιγραφές των νέων μαθημάτων επισυνάπτονται (Παράρτημα II).

## **2.3. Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών**

### 2.3.1 - 2.3.4 Σχόλιο επιτροπής

*Έχει οριστεί η αρμόδια επιτροπή αλλά δεν περιγράφονται οι αρμοδιότητες της και οι διαδικασίες που ακολουθεί. Η ΕΕΑ αναζήτησε με επιμονή τεκμήρια λειτουργίας της επιτροπής (π.χ πρακτικά συνεδριάσεων, προτάσεις για αλλαγές προγράμματος, εκθέσεις αξιολόγησης του διδακτικού έργου που παράγεται κτλ) χωρίς αποτέλεσμα. Στην επιτροπή δόθηκαν ορισμένα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια αξιολόγησης ενός μαθήματος από τους φοιτητές ενώ δεν τεκμηριώνεται η συμμετοχή στις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού. Δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας (βαθμός 2, 2, 4, 1, 2 αντίστοιχα).*

### Απάντηση – Διευκρίνιση

Το σχόλιο της ΕΕΑ προκαλεί έκπληξη και προβληματισμό, αφού τα στοιχεία που αναφέρονται είχαν ήδη δοθεί στην 1η ΕΕΑ, στοιχείο που αντικατοπτρίζεται και στη σχετική αξιολόγηση (Διαφαίνεται ικανοποιητική διασφάλιση ποιότητας σπουδών - βαθμός 4, 4, 4, 4, 5, 4 αντίστοιχα). Σημειώνουμε εμφαντικά, ότι **υπάρχει πλήρης οδηγός εσωτερικής ποιότητας με καταγεγραμμένες διαδικασίες, πρακτικά συνεδριάσεων της επιτροπής εσωτερικής ποιότητας και εκθέσεις αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών** ανά εξάμηνο, τα οποία

ήταν στη διάθεση της ΕΕΑ αλλά ποτέ δε ζητήθηκαν. Η ΕΕΑ ζήτησε μόνο δειγματοληπτικά ερωτηματολόγια τα οποία και της δόθηκαν. Τρία από τα εννέα μέλη της εσωτερικής ποιότητας είναι μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού.

## **2.4. Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών**

### 2.4.1 - 2.4.8 Σχόλιο επιτροπής

*Δεν υπάρχουν έγγραφες διαδικασίες για τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζεται, εγκρίνεται και αναθεωρείται το πρόγραμμα σπουδών. Η ΕΕΑ ενημερώθηκε ότι δεν υπήρξε αναθεώρηση του προγράμματος από το 2010. Όπως προαναφέρθηκε υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ του περιεχόμενου του προγράμματος σπουδών και των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Το κολλέγιο δεν διαθέτει ακαδημαϊκή ιεραρχία ακόμα και σε μορφή που μπορεί να ακολουθηθεί σε ένα μικρό κολλέγιο. Δεν υπάρχουν πληροφορίες (βιογραφικό) για την υπεύθυνη ακαδημαϊκών θεμάτων (Κ. Ζαβού) και για το λόγο αυτό η ΕΕΑ δεν είναι σε θέση να γνωρίζει εάν διαθέτει ακαδημαϊκό προφίλ ή όχι. Στο βαθμό που η ΕΕΑ μπόρεσε να διαπιστώσει το πτυχίο δεν συνοδεύεται από “Παράρτημα Διπλώματος” (βαθμός 1, 2, 3, Δ/Ε, 3, 4).*

### Απάντηση – Διευκρίνιση

Λόγω του μικρού αριθμού προγραμμάτων σπουδών η ακαδημαϊκή ιεραρχία περιορίζεται στους συντονιστές προγραμμάτων, τους υπεύθυνους ανά έτος και το ακαδημαϊκό προσωπικό. Αναφορικά με την υπεύθυνη ακαδημαϊκών θεμάτων κ. Σούλα Ζαβού, δεν ζητήθηκε το βιογραφικό της. Η κ. Ζαβού, μεταξύ άλλων ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων, διετέλεσε μέλος της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Η Σχολή απονέμει πάντοτε μαζί με τον τίτλο σπουδών το Europass Supplement για το οποίο ούτε ερωτηθήκαμε ούτε ζητήθηκε υπόδειγμα.

Θεωρούμε ότι η διαχείριση του προγράμματος σπουδών είναι πολύ ικανοποιητική, αφού χαρακτηριστικά όπως αναφέρει η 1η ΕΕΑ, «διαπιστώθηκε αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος σπουδών που διασφαλίζει την ικανοποιητική εφαρμογή του προγράμματος (βαθμός 3, 5, 4, 4, 5, 5).

## **2.5. Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών & 2.6. Σύνδεση με αγορά εργασίας και κοινωνία**

### 2.4.1 - 2.4.8 Σχόλιο επιτροπής

*Τα μαθησιακά αποτελέσματα πρέπει να αναθεωρηθούν για να μπορέσουν να γίνουν συγκρίσεις με καλές πρακτικές άλλων προγραμμάτων σπουδών στο Κυπριακό χώρο και διεθνώς. (βαθμός 1)*

### Απάντηση – Διευκρίνιση

Τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι σαφώς διατυπωμένα και μετρήσιμα. Αναφέρουμε ενδεικτικά ότι σύμφωνα με την αξιολόγηση της 1ης ΕΕΑ, «Συγκριτικά με αντίστοιχα προγράμματα του εξωτερικού κρίνεται σχετικά συμβατή (βαθμός 5)».

Η Σχολή έχει προχωρήσει, όπως έχει ήδη αναφερθεί σε αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών, ώστε να ανταποκρίνεται στον καλύτερο δυνατό βαθμό στις καλές πρακτικές άλλων προγραμμάτων σπουδών στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

### 2.6.1 - 2.6.3 Σχόλιο επιτροπής

*Όπως έχει προαναφερθεί υπάρχουν αδυναμίες στην ανταπόκριση του προγράμματος σπουδών όσον αφορά τους στόχους του με σημαντικότερες από αυτές τη λειτουργία και αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης (βαθμός 2, 4, 4 αντίστοιχα).*

### Απάντηση – Διευκρίνιση

Το TLC και η Επιτροπή Εσωτερικής Ποιότητας, σε συνέχεια της 1ης αξιολόγησης (η οποία σημείωσε ότι υπάρχει πολύ ικανοποιητική σύνδεση του προγράμματος σπουδών με την αγορά εργασίας και την κοινωνία και αξιολόγησε τους τομείς με 4, 4, 5), προχώρησε σε σύναψη συνεργασίας με επιπρόσθετους οργανισμούς, όπως: (α) Εργοστάσιο παραγωγής και συσκευασίας γαλακτοκομικών προϊόντων (Κρίστης Χαραλαμπίδης), (β) Βιομηχανία παραγωγής χυμών και αναψυκτικών (ΚΕΑΝ), (γ) ζαχαροπλαστείο New York Sweets, (δ) βιοτεχνία αρτοκατασκευάσματος Chimney cake, (ε) κέντρο αδυνατίσματος Renaissance (πρώην Bodyline), (στ) το γυμναστήριο Bodysense, (ζ) το νηπιαγωγείο 'Πόπο Λιμπόπο' και (η) το Μέγαθρον Αγωνιστών ΕΟΚΑ (Μονάδα Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Ηλικιωμένων).

Το TLC καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για επέκταση των συνεργασιών (τόσο με δημόσιους όσο και με ιδιωτικούς φορείς), ώστε η πρακτική άσκηση και τα οφέλη που αποκομίζουν οι φοιτητές του από αυτή να βελτιώνονται συνεχώς.

Ολοκληρώνοντας, είμαστε πεπεισμένοι ότι τόσο εσείς ως Πρόεδρος του Φορέα ΔΙΠΑΕ όσο και τα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου ΔΙΠΑΕ θα δείτε μέσα από τα διάφορα στοιχεία που έχουμε προσκομίσει την κατάφορα άδικη αντιμετώπιση που είχαμε από την ΕΕΑ και δεν θα κάνετε δεκτή την αξιολόγησή τους, προχωρώντας στην έγκριση του προγράμματος σπουδών «Διαιτολογία και Διατροφή» (4 έτη, πτυχίο).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή άλλες πληροφορίες

Ευχαριστώ,

Με εκτίμηση,

Ρέα Αριστείδου  
Διευθύντρια και Πρόεδρος Συμβουλίου  
The Limassol College